Gemeente Bergen op Zoom

RVB25-0064

Voorlegger Raadsvoorstel

Onderwerp	:	Gemeentegarantie Stichting 't Rijks
Nummer voorstel	:	RVB25-0064
Datum voorstel	:	07-10-2025
Portefeuillehouder(s)	:	Dhr. J.A.A. Pals
Contactpersoon	:	mevrouw E.S. Viergever
Afdeling	:	Financiën en Control
Contactpersoon Email	:	e.s.viergever@bergenopzoom.nl
Programmanummer en -naam	:	5. Bedrijfsvoering, financiën en dienstverlening

Voorstel:

Geen wensen en bedenkingen kenbaar te maken ten aanzien van het voornemen tot het verlenen van gemeentegarantie aan Stichting RSG 't Rijks voor een financiering van € 3,5 miljoen met een looptijd van 20 jaar.

Type voorstel:

☑ Kaderstellend
☐ Controlerend
☐ Rest

Zijn in het voorstel één of meer van de volgende aspecten van toepassing?

	Ja	Nee
Zijn doelen en/of effecten beschreven	☑	☐
Financiële consequenties	☐	☑
Gevolgen voor de schuldenlast	☐	☑
Inspraakverordening van toepassing	☐	☑

Communicatieparagraaf:

Nadat het College heeft besloten tot het verlenen van gemeentegarantie zal het Rijks geïnformeerd worden waarna lening afgesloten kan worden

Samenvatting:

Scholengemeenschap 't Rijks heeft een aanvraag gedaan voor een gemeentegarantie voor een lineaire lening van 3,5 miljoen met een looptijd van 20 jaar. Hiermee gaat zij het gebouw aan de Burgemeester Stulemeijerlaan 24 en 26 verder verduurzamen tot A+++ label. Door het verlenen van een gemeentegarantie kan 't Rijks

ongeveer 1,5% goedkoper lenen. De risico's voor de gemeente (aanspraak op de gemeentegarantie) zijn erg klein. Daarnaast wordt er 1e rcht van hypotheek gevestigd.

Bijlagen:

Geen

Bijlage nr.	Omschrijving	Bijgevoegd/Ter inzage

Gemeente Bergen op Zoom

RVB25-0064

Raadsvoorstel

Datum raadsvergadering	: 27-11-2025
Nummer	: RVB25-0064
Onderwerp	: Gemeentegarantie Stichting 't Rijks

Aan de gemeenteraad,

Voorstel

Geen wensen en bedenkingen kenbaar te maken ten aanzien van het voornemen tot het verlenen van gemeentegarantie aan Stichting RSG 't Rijks voor een financiering van € 3,5 miljoen met een looptijd van 20 jaar.

Inleiding

Medio 2005 zijn de gebouwen van het voortgezet onderwijs overgedragen aan de betreffende instellingen. Het economisch claimrecht is daarbij ook vervallen waardoor de gebouwen bij het staken van de activiteiten niet automatisch terugvallen naar de gemeente. Verder is een jaarlijkse vergoeding overeengekomen die de gemeente betaalt aan de betreffende instelling voor het investeringen/renovaties aan gebouwen. Het reguliere onderhoud dienen de scholen te bekostigen uit de Rijksbijdrage die ze hiervoor ontvangen.

Het Rijks is momenteel bezig met een meerjarige verbouwing/renovatie van in totaal € 15 mln waarmee het gebouw aan de Burgemeester Stulemeijerlaan 24 en 26 te Bergen op Zoom verder verduurzaamd. Na deze investeringen heeft het gebouw een A+++ label en kwalificeert het voor de klimaatdoelstelling van 2050.

Deze investeringen worden gefinancierd vanuit eigen middelen, diverse subsidies en een nog af te sluiten lening. Het Rijks verzoekt de gemeente een gemeentegarantie te verlenen van € 3,5 mln.

Hiervoor wil zij een lening afsluiten bij het Agentschap van het Ministerie van Financiën. Dit kan tegen zeer aantrekkelijke voorwaarden (circa 3,3% rente voor een periode van 20 jaar) onder de voorwaarde dat de gemeente garant staat.

In 2020 is, ten behoeve van een verbouwing, al eerder een gemeentegarantie verleend voor een lening van € 6 mln. eveneens bij het Agentschap van het Ministerie van Financiën en onder gemeentegarantie.

Beoogd maatschappelijk effect/doelstelling

Door het verstrekken van gemeentegarantie kan het Rijks goedkoper lenen en houdt zij meer middelen over voor haar kerntaak, het geven van onderwijs. Daarnaast wordt het gebouw verder verduurzaamd.

Uitwerking voorstel

Het verstrekken van leningen door de “schatkist” aan onderwijsinstellingen is al geruime tijd mogelijk. Een onderwijsinstelling dient een aanvraag in bij het Agentschap die de beoordeling aan OCW overlaat. Die onderzoekt de financiële staat van de instelling, de kwaliteit van het bestuur, raadpleegt de inspectie en controleert in hoeverre de gemeentelijke vergoeding zich verhoudt tot de verbouwing. Wanneer zowel OCW als de inspectie geen twijfels hebben over de financiële positie van het schoolbestuur en de overige zaken kan de aanvraag op DG-niveau worden voorgelegd. Wanneer er wel twijfels zijn, is politieke besluitvorming door de minister vereist. Omdat er geen twijfels waren over de financiële positie van ’t Rijks, is deze aanvraag aan de DG voorgelegd. Die is akkoord gegaan. Dit betekent dat de lening wordt verstrekt onder de voorwaarde dat de gemeente garant staat. De instelling kan zich ook wenden tot de BNG die een vergelijkbaar aantrekkelijk tarief kan bieden, eveneens onder de voorwaarde van gemeentelijke garantstelling.

Gemeentelijk kader
Het gemeentelijk beleid rondom garantiestellingen is vastgelegd in het Treasurystatuut. De gemeente voert hierin een terughoudend beleid waarbij gemeentelijke garantiestelling zoveel mogelijk wordt afgebouwd. Waar toch nog garantiestelling verleend wordt gebeurt dat meestal in samenwerking met een gespecialiseerde instelling waarbij het risico gedeeld wordt (garantiefonds voor de sport) of de gemeente de zogenaamde achtervangfunctie bekleedt (Waarborgfonds Sociale Woningbouw). Bij hoge uitzondering, daar waar initiatief maatschappelijk zeer gewenst of noodzakelijk is en zonder gemeentelijke garantiestelling niet gerealiseerd kan worden, is ook garantiestelling mogelijk.
Het Treasurystatuut voorziet ook in garantiestelling aan onderwijsinstellingen in het primair en voortgezet onderwijs.

Hoewel OCW en Agentschap de aanvraag reeds hebben getoetst vindt ook door de gemeente zelf nog een toetsing plaats.
In het geval van ’t Rijks zijn we in overleg getreden met hen waarbij diverse financiële overzichten zijn overlegd. Hierbij wordt het huiswerk van OCW en Agentschap eigenlijk nog een keer opnieuw gedaan. We vinden dat noodzakelijk omdat wij als gemeente uiteindelijk garant staan. Bij die toetsing kijken we naar de financiële cijfers van de afgelopen jaren en de prognoses (waaronder de leerlingenprognose en te verwachten investeringen) voor de komende jaren. Verder kijken we ook of decentralisatie bijdrage gebruikt wordt waarvoor ze bedoeld is, namelijk het onderhouden van en investeren in gebouwen.In het geval van het ’t Rijks is duidelijk dat dit het geval is.

Een ander belangrijk aandachtspunt hierbij is, naast de financiële toetsing, het stellen van voldoende zekerheden. Zo zal 1e recht van hypotheek worden gevestigd waardoor risico voor de gemeente zo goed als nihil is.
Via het overzicht gewaarborgde geldleningen zoals dat wordt opgenomen in de jaarrekening wordt de Raad geïnformeerd. Betreffende instellingen leveren hiertoe ook ieder jaar hun begroting en jaarcijfers aan die door de vakafdeling in samenwerking met afdeling Financiën getoetst worden.

Aanvraag RSG 't Rijks
Het bestuur van Stichting 't Rijks heeft een aanvraag gedaan voor een gemeentegarantie voor een lineaire lening van 3,5 miljoen met een looptijd van 20 jaar. Hiermee gaat zij het gebouw aan de Burgemeester Stulemeijerlaan 24 en 26 verder verduurzamen tot A+++ label.

Uit de financiële toetsing blijkt dat 't Rijks over voldoende middelen beschikt om de lasten van deze investering te dragen. De gemeente beschikt over voldoende zekerheden doordat de bij het onverhoopt niet nakomen van de verplichtingen de gemeente haar jaarlijkse bijdrage in kader van doordecentralisatie (tbv nieuwbouw/renovatie) in mindering kan brengen op de restantschuld. Het gaat om een bedrag van thans circa 1,8 mln per jaar. Verder zal 1e recht van hypotheek gevestigd worden.

Het Rijks zal, net zoals bij de eerder verleende garantie, jaarlijks een garantievergoeding betalen van 0,2% over de stand van de lening.

Consequenties van het voorstel

Door het verlenen van gemeentegarantie kan 't Rijks ongeveer 1,5% goedkoper lenen waardoor zij meer middelen beschikbaar heeft voor haar kerntaak, onderwijs geven. De risico's (aanspraak op de garantie) zijn zeer gering. Mede ook door de toetsing van van OC&W van deze aanvraag.

Duurzaamheid
Mede met de middelen uit de financiering maar ook uit eigen middelen en subsidies wordt het schoolgebouw verder verduurzaamd.

Risico paragraaf

De kans bestaat dat de gemeente wordt aangesproken op de verleende garantie. De kans daarop is uiterst klein. Daarnaast zijn er voldoende zekerheden door het vestigen van 1e hypotheek op het gebouw.

Geïdentificeerde risico's

Risico-onderdelen	NvT	Laag	Neutraal	Hoog
1. Realiseren maatschappelijke effecten		X		
2. Politiek-bestuurlijk en draagvlak		X		
3. Imago gemeente		X		
4. Algemene en externe omgeving		X		
5. Veiligheid		X		
6. Financiën			X	
7. Juridisch		X		
8. Planning		X		

Risico-onderdelen	NvT	Laag	Neutraal	Hoog
9. Kwaliteit uitvoering		X		
10. Capaciteit organisatie en samenwerking partners		X		

Alternatieven

Uw gemeenteraad kan ervoor kiezen om wensen en bedenkingen kenbaar te maken. Hiervoor dient het ontwerp-raadsbesluit vanuit uw raad te worden geamendeerd..

Indien de gemeentelijke garantie niet wordt verleend, zal 't Rijks ongeveer 1,5% rente meer moeten betalen over haar financiering.

Een ontwerpbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Het college van burgemeester en wethouders van Bergen op Zoom,

De secretaris,

mr. C.G. Jacobs

De burgemeester,

drs. M. Mulder MSc.

RVB25-0064

Raadsvoorstel

De raad van de gemeente Bergen op Zoom;

gezien het voorstel van het college van 7 oktober 2025, nr. RVB25-0064;

BESLUIT:

Geen wensen en bedenkingen kenbaar te maken ten aanzien van het voornemen tot het verlenen van gemeentegarantie aan Stichting RSG ‘t Rijks voor een financiering van € 3,5 miljoen met een looptijd van 20 jaar.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 27 november 2025

De griffier,	De voorzitter,
drs. E.P.M. van der Meer	drs. M. Mulder MSc.